

Warszawa, dnia środa, 19 maja 2021 r.

Poz. 33

**DECYZJA NR 104
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 11 maja 2021 r.

**zmieniająca decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 54 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. Urz. KGP poz. 17, z 2013 r. poz. 45 oraz z 2015 r. poz. 47) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Jarosław SZYMCZYK

---

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526, z 2018 r. poz. 208, z 2019 r. poz. 462 oraz z 2021 r. poz. 647.

Załącznik do decyzji nr 104
Komendanta Głównego Policji
z dnia 11 maja 2021 r.

PROGRAM
KURSU SPECJALISTYCZNEGO Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Kurs specjalistyczny przygotowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych związanych z koordynacją działań w ramach procedury zapobiegania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia doskonalenia zawodowego lokalnego z tego zakresu.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy realizują zadania związane z koordynacją działań w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub prowadzą doskonalenia lokalne w obszarze przemocy w rodzinie lub pełnią służbę na stanowisku dzielnicowego, kierownika rewiru dzielnicowych lub komórkach do spraw nieletnich i patologii.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Czas trwania kursu wynosi 39 godzin lekcyjnych, tj. 5 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu, składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Rozpoczęcie kursu	1
Realizacja treści kształcenia	37
Zakończenie kursu	1
Ogółem	39 (5 dni szkoleniowych)

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na efektywność stosowanych metod dydaktycznych oraz cele dydaktyczne zajęć, nie powinna przekraczać 20 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Dopuszczalne jest regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnego tematu w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych. Decyzję w tym zakresie, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej realizującej dane zagadnienie, podejmują osoby prowadzące zajęcia. Jeżeli specyfika zajęć to uzasadnia, słuchacze na polecenie prowadzącego uczestniczą w zajęciach w ubiorach cywilnych. Zaleca się, żeby zajęcia w danej grupie szkoleniowej, w obrębie bloku zagadnieniowego lub zagadnienia, prowadził ten sam nauczyciel. W przypadku braku określenia liczby prowadzących zajęcia przyjmuje się zasadę, iż do realizacji wyodrębnionych zagadnień wyznacza się jednego nauczyciela.

Zalecana jest realizacja kursu wg. załączonego schematu (zagadnienie/temat).

Godzina lekcyjna	Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5
1	Rozpoczęcie kursu	1/1	2/1	2/2	3/1
2	1/1	1/1	2/1	2/2	3/1
3	1/1	1/1	3/2	2/2	3/1
4	1/1	1/2	3/2	2/2	3/1
5	1/1	1/2	3/2	2/2	3/1
6	1/1	1/2	3/1	2/2	3/3
7	1/1	2/1	3/1	2/2	Zakończenie kursu
8	1/1	2/1	3/1	2/2	

Temat 1 (*Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności*) w zagadnieniu nr 1 i temat 2 (*Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawcy*) w zagadnieniu nr 1, realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).

Temat 1 (*Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby*) w zagadnieniu nr 3 realizowany jest w następujący sposób: trzy pierwsze godziny przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, kolejnych pięć godzin przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, psychologa i nauczyciela policyjnego prowadzącego zagadnienie z zakresu przemocy w rodzinie.

Temat 2 (*Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”*) w zagadnieniu nr 3 realizowany jest przez nauczyciela policyjnego z zakresu użytkowania systemów informatycznych w sali dydaktycznej z dostępem do policyjnych baz danych.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka, polityki antydyskryminacyjnej lub też działań antykorupcyjnych, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądaných postaw i zachowań.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

ZAGADNIENIA	TEMAT	Czas realizacji [w godz.]
CZYNNOŚCI WARUNKUJĄCE WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”	Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności.	10
	Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawcy.	3
	Razem	13
DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE I DORADCZE	Wspieranie policjantów w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	4
	Działania interwencyjne podejmowane wobec ofiary przemocy w sytuacji kryzysowej.	8
	Razem	12
SPRAWOZDAWCZOŚĆ, ORGANIZACJA I PROWADZENIE LOKALNEGO DOSKONALENIA	Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby.	8
	Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	3
	Weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1
	Razem	12
	Razem	37

Słuchacz podlega bieżącemu ocenianiu. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy lub opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny okresowej. Absolwentowi na świadectwie ukończenia kursu w miejsce wyniku nauki stosuje się wpis - „pozytywnym”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

ZAGADNIENIE NR 1: CZYNNOSCI WARUNKUJĄCE WSZCĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać kryteria oceny zasadności i poprawności podjętych działań,
- określić okoliczności oraz wskazać postawy utrudniające realizację zadań w obszarze przemocy w rodzinie,
- wskazać sposoby efektywnej współpracy dzielnicowego ze służbą kuratorską,
- właściwie udokumentować wykonywane czynności służbowe w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- scharakteryzować obieg dokumentacji pomiędzy komórkami w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Temat	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, dokumentowanie czynności.	10	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p>Dokonaj charakterystyki przemocy i konfliktu oraz wskaż różnice pomiędzy tymi zjawiskami (realizuje psycholog). Słuchacze podczas pracy w grupach wypracują przykłady funkcjonujących mitów i stereotypów w zakresie przemocy w rodzinie oraz wskażą sposoby pozwalające zachować właściwe postawy. Podsumuj wypowiedzi słuchaczy i uporządkuj uzyskane wyniki, wzmacniając w ten sposób właściwe postawy (realizuje psycholog). Omów zasady gromadzenia dokumentacji w teczce zagadnieniowej „Przemoc w rodzinie” i zwróć uwagę na fakt, że dokumentacja gromadzona w teczce nie jest kopią dokumentacji prowadzonej przez ZI. Zwróć uwagę na kwestie współpracy dzielnicowych z kuratorami sądowymi. Omów zasady i tryb postępowania podczas przeprowadzania interwencji w związku z przemocą w rodzinie oraz sposób dokumentowania czynności z tym związanych. Określ uprawnienia policjanta realizowane w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym w zakresie stosowania nakazu natychmiastowego opuszczenia przez sprawcę przemocy w rodzinie wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub/i związane z wydaniem zakazu zbliżania się przez sprawcę przemocy w rodzinie do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Na podstawie przygotowanego założenia do ćwiczeń poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji dotyczącej ww. uprawnień. Wskaż podstawy oraz tryb postępowania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą. Przypomnij, że obowiązek uruchomienia procedury „Niebieskie Karty” dotyczy wszystkich policjantów.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).</p>

2.	Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawy.	3	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p>Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze wypracują algorytmy postępowania w sytuacji interwencji, gdy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoba pod wpływem alkoholu/ środka odurzającego itp.; - policjant/przełożony; - osoba nieletnia/małoletnia; - osoba trzeźwa; <p>oraz w sytuacji, gdy osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest pod wpływem alkoholu. Przy opracowywaniu algorytmów należy uwzględniać elementy, które utrudniają właściwe podjęcie decyzji w tym zakresie. Podkreśl zasady właściwego postępowania w przypadku, gdy osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest policjant/przełożony.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocy w rodzinie).</p>
----	--	---	--------------------------------	--

ZAGADNIENIE NR 2: DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE I DORADCZE

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać obszary i zakres pomocy udzielanej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- wskazać cechy i umiejętności policjanta ułatwiające wykonywanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie,
- określić bariery (mentalne, obiektywne, organizacyjne itd.) utrudniające realizację procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie,
- wskazać sposoby radzenia sobie z barierami utrudniającymi realizację procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie,
- przeprowadzić rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie/ osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- wskazać podmioty pozapolicyjne działające na rzecz przeciwdziałania przemocą w rodzinie.

Lp.	Temat	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Wspieranie policjantów w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją procedury przeciwdziałania przemocą w rodzinie.	4	pogadanka, symulacja, ćwiczenia, dyskusja	Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację rozmowy policjanta z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Po zakończeniu ćwiczenia poleć odgrywającym poszczególne role, aby wskazali zachowania utrudniające oraz ułatwiające wzajemny kontakt. Omów portret psychologiczny ofiary ze zwróceniem uwagi na mechanizmy, które mogą mieć wpływ na ocenę sytuacji (realizuje psycholog). Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację rozmowy policjanta z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Po zakończeniu ćwiczenia poleć odgrywającym poszczególne role, aby wskazali zachowania utrudniające oraz ułatwiające wzajemny kontakt. Omów portret psychologiczny sprawcy ze zwróceniem uwagi na mechanizmy, które mogą mieć wpływ na ocenę sytuacji (realizuje psycholog). Przedstaw katalog cech i umiejętności policjanta realizującego w sposób prawidłowy i efektywny zadania związane z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie. Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (psychologa i osobę zajmującą się problematyką przemocą w rodzinie).
2.	Działania interwencyjne podejmowane wobec ofiary przemocą w sytuacji kryzysowej.	8	dyskusja, wycieczka przedmiotowa, analiza przypadku, ćwiczenia	Wspólnie ze słuchaczami udaj się do wytypowanej wcześniej placówki interwencyjnej, terapeutycznej lub innej placówki działającej w obszarze przeciwdziałania przemocą, w której przedstawiciel tej placówki przeprowadzi zajęcia na podstawie uzgodnionego (adekwatnego do celów) programu.

ZAGADNIENIE NR 3: SPRAWOZDAWCZOŚĆ, ORGANIZACJA I PROWADZENIE LOKALNEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować sposoby rozpoznawania potrzeb szkoleniowych,
- scharakteryzować zakres wiedzy i umiejętności policjanta realizującego procedurę „Niebieskie Karty”, uwzględniając specyfikę służby (dzielnicowych), patrolowo-interwencyjną, dyżurnych, dochodzeniowo-śledczą,
- zaplanować, zorganizować, przygotować się i przeprowadzić doskonalenie zawodowe w miejscu pełnienia służby,
- scharakteryzować narzędzia służące do weryfikacji wiedzy i umiejętności,
- zweryfikować wiedzę w określonym zakresie,
- uzyskać potrzebne informacje niezbędne do procesu analizy braków edukacyjnych w obszarze przemocy w rodzinie,
- opisać narzędzia ilościowe i jakościowe służące sporządzeniu analizy,
- opracować wnioski służące weryfikacji uzyskanych wyników,
- wyszukiwać i oceniać oferty szkoleniowe z zakresu przemocy w rodzinie oraz typować policjantów do udziału w zewnętrznych przedsięwzięciach szkoleniowych,
- wskazać bazy danych, w jakich gromadzone są informacje o czynnościach podejmowanych w obszarze przemocy w rodzinie oraz scharakteryzować ich zawartość,
- sporządzić *zestawienie sprawozdawcze z podejmowanych przez Policję działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty”* oraz wygenerować raport za określony okres w SESPól (druk III/8).

Lp.	Temat	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Prowadzenie doskonalenia zawodowego lokalnego w miejscu pełnienia służby.	8	wykład konwersatoryjny, pogadanka, praca w grupach, ćwiczenia, dyskusja	Przedstaw słuchaczom sposoby rozpoznawania potrzeb szkoleniowych. Ponadto, przedstaw przykładowe dane, wyciągi z analiz dokumentów, kontroli lub badań kompetencji policjantów, na podstawie których określą oni potrzeby szkoleniowe w zakresie realizacji procedury zapobiegania przemocy w rodzinie. Następnie przeprowadź ćwiczenie dotyczące wychwytywania tzw. luki kompetencyjnej (w zakresie wiedzy i umiejętności). W tym celu podziel słuchaczy na 3-4-osobowe grupy. Słuchacze wypracują, a następnie przedstawią grupie zakres wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać: policjant z patrolu interweniującego w rodzinie dotkniętej przemocą; dzielnicowy; dyżurny przyjmujący zgłoszenie; policjant pionu dochodzeniowo-śledczego. Następnie słuchacze na podstawie przygotowanych założeń (np. z wykorzystaniem udostępnionych, odpowiednio zmodyfikowanych dokumentów) w odniesieniu do wypracowanych przez siebie charakterystyk wskażą konkretne braki wiedzy i umiejętności policjantów oraz przedstawią sposoby ich uzupełnienia. Przedstaw słuchaczom przykładowe metody realizacji zajęć oraz określ kryteria doboru tych metod (opowiadanie, pogadanka, dyskusja, instruktaż i pokaz) w zależności od postawionego celu. Podziel słuchaczy na 3-4-osobowe grupy w celu

				<p>wypracowania założenia do przeprowadzenia doskonalenia lokalnego. Słuchacze na podstawie opracowanych założeń przeprowadzą doskonalenie zawodowe dotyczące problematyki zapobiegania przemocy w rodzinie, dobierając właściwą metodę. Nauczyciel dokonuje podsumowania całości oraz oceny (zal./nzał.).</p> <p>Trzy pierwsze godziny realizowane są przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, kolejnych pięć godzin przez nauczyciela policyjnego właściwego w zakresie metodyki nauczania, psychologa i nauczyciela policyjnego prowadzącego zagadnienie z zakresu przemocy w rodzinie.</p>
2.	Prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	3	pogadanka, ćwiczenia	<p>Wskaż i scharakteryzuj policyjne bazy danych pod kątem możliwości uzyskiwania danych do wykorzystania w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Poleć słuchaczom sporządzenie zestawienia sprawozdawczego III/8 w SESPól, a następnie przedstaw sposoby wygenerowania raportów.</p> <p>Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej z dostępem do policyjnych baz danych; zajęcia realizowane są przez nauczyciela policyjnego z zakresu użytkowania systemów informatycznych.</p>
3.	Weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	pogadanka, ćwiczenia	<p>Słuchacze wypracują końcowe wnioski dotyczące proponowanych sposobów uzupełniania braków wiedzy i umiejętności u policjantów realizujących zadania w ramach procedury przeciwdziałania przemocy. Nauczyciel dokonuje podsumowania całości oraz oceny (zal./nzał.).</p>